

NL

NL

NL



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 12.12.2008  
COM(2008) 843 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD, HET EUROPEES  
PARLEMENT, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ, HET  
COMITÉ VAN DE REGIO'S EN DE EUROPESE CENTRALE BANK**

**Achtste verslag over de praktische voorbereidingen op de toekomstige uitbreiding van  
het eurogebied**

SEC(2008) 3014

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD, HET EUROPEES  
PARLEMENT, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ, HET  
COMITÉ VAN DE REGIO'S EN DE EUROPESE CENTRALE BANK**

**Achtste verslag over de praktische voorbereidingen op de toekomstige uitbreiding van  
het eurogebied**

**1. INLEIDING**

Op 8 juli 2008 heeft de Raad besloten dat Slowakije aan de noodzakelijke voorwaarden voldoet voor de invoering van de euro<sup>1</sup>. Daardoor zal het eurogebied op 1 januari 2009 16 leden tellen. De omrekeningskoers van de Slowaakse kroon tegenover de euro zal 30,1260 bedragen.

De praktische voorbereidingen op de omschakeling zijn bijna afgerond. Dit verslag gaat in het bijzonder over de voorbereidingen op de invoering van eurocontanten in de economie, de voorbereidende maatregelen van bedrijven en overheidsdiensten, de maatregelen die zijn genomen om consumenten tijdens de overgangperiode te beschermen, de voorlichtingscampagne en de huidige publieke opinie over de euro.

Het bijgevoegde werkdocument van de diensten van de Commissie bevat informatie over de voorbereidingen op de invoering van de euro in de andere EU-landen die de eenheidsmunt nog niet hebben ingevoerd en niet over een wettelijke opt-out beschikken.

**2. STAND VAN DE VOORBEREIDINGEN IN SLOWAKIJE**

**2.1. Voorbereidingen op de omschakeling op de chartale euro**

Volgens de berekeningen van de Nationale Bank van Slowakije (NBS), zullen er 188 miljoen **eurobankbiljetten** en 500 miljoen **euromuntstukken** nodig zijn om de chartale Slowaakse kronen in omloop en de chartale geldvoorraad van de NBS te vervangen. De bankbiljetten zijn geleend van de Oostenrijkse nationale bank. De euromuntstukken met Slowaakse nationale zijden worden geslagen door de Slowaakse Munt van Kremnica. Op 17 oktober waren zo'n 170 miljoen munten geslagen. De overige muntstukken die nodig zijn voor de geldomloop en ongeveer 150 miljoen muntstukken voor de voorraad van de NBS moeten tegen het eind van het jaar geslagen zijn. Ten behoeve van muntverzamelaars worden in de Munt van Kremnica 204 500 Slowaakse eurominikits gemaakt in drie verschillende verpakkingen. De NBS is al gestart met de vernietiging van haar voorraad Slowaakse kronen om opslagruimte vrij te maken voor eurocontanten. De Slowaakse euromuntstukken zijn met succes getest door producenten van testmachines voor muntstukken, producenten van valideringsmechanismen in verkoopautomaten en gebruikers van verkoopautomaten uit Slowakije en andere Europese en niet-Europese landen. De **bevoorrading vooraf** van commerciële banken is op 6 september 2008 van start gegaan voor de euromuntstukken en een maand later voor de eurobankbiljetten. De NBS heeft met zestien commerciële banken bevoorradingscontracten getekend. De muntstukken worden nu onder de commerciële banken gedistribueerd vanuit een bijkantoor dat de NBS hiervoor heeft opgericht in de Munt van Kremnica. Onder meer dankzij dit distributiesysteem komt voldoende opslagruimte vrij voor eurobankbiljetten en -muntstukken die direct vanuit het hoofdkantoor van de NBS en haar zeven regionale

---

<sup>1</sup> Beschikking 2008/608/EG van de Raad van 8 juli 2008 overeenkomstig artikel 122, lid 2, van het Verdrag betreffende de aanneming van de eenheidsmunt door Slowakije op 1 januari 2009.

bijkantoren worden gedistribueerd. Elk vervoer van eurocontanten wordt door de staatspolitie geëscorteerd om een hoge mate van veiligheid te garanderen.

De **verdere bevoorrading vooraf** is begin november 2008 gestart. Op 15 november hadden de banken ongeveer 1 036 bedrijven met eurocontanten bevoorraad. Het totale aantal bedrijven dat interesse heeft getoond in een bevoorrading met eurocontanten vóór €dag is gestegen van 12 000 in maart tot 13 300 in oktober 2008. Bijna 23% van de vooraf geleverde bankbiljetten en 66% van de vooraf geleverde muntstukken zullen door de commerciële banken onder hun cliënten worden gedistribueerd. De Slowaakse banken overwegen niet om de nieuwe in juni 2008 aangenomen vereenvoudigde ECB-regels voor het vooraf bevoorraden van het bedrijfsleven toe te passen<sup>2</sup>.

De inwoners zullen vanaf december 2008 **eurominikits** kunnen aanschaffen. In de banken, de NBS en de Slowaakse postkantoren zullen 1,2 miljoen minikits tegen 500 SKK (ongeveer 16,60 euro) te koop worden aangeboden. De minikits bevatten een assortiment van 45 exemplaren van alle verschillende Slowaakse euromuntstukken en zijn in plastic zakjes verpakt. De minikits zijn erg handig om burgers vóór €dag met hun nieuwe muntstukken vertrouwd te maken. Waarschijnlijk zullen de minikits ook worden aangekocht door kleine ondernemingen die niet voornemens zijn zich via een contract met hun bank vooraf te laten bevoorraden. Op die manier kunnen kleinhandelaren gemakkelijk over eurocontanten beschikken die ze in de eerste dagen van januari als wisselgeld kunnen gebruiken. De verkoop van minikits moet daarom door de NBS op de voet worden gevolgd, want de geplande hoeveelheden zouden wel eens ontoereikend kunnen zijn.

Sommige commerciële banken in Slowakije nemen zich voor in de laatste weken van het jaar oud geld gratis tegen de officiële omrekeningskoers om te wisselen. Zo kunnen omwisselingen van opgepote contanten over langere tijd worden gespreid en kunnen banken het extra werk gemakkelijker aan. Veel banken bieden ook speciale producten aan om nieuwe cliënten aan te trekken of hun bestaande cliënten te stimuleren de contanten die zij thuis aanhouden, op een bankrekening te storten. De banken zullen op €dag alle bankrekeningen gratis in euro omzetten.

Om de omschakeling te vergemakkelijken, zullen de NBS en de commerciële banken op 1 januari (normaal gesproken een officiële vrije dag) en in het weekend van 3 en 4 januari 2009 open blijven voor de omwisseling van contant geld en geldopnemingen. Bij de commerciële banken zal het aantal personeelsleden dat contact heeft met het publiek aangevuld worden met werknemers uit back-offices en afdelingen van kantoren die niet met contanten omgaan. De personeelsleden van de banken zijn opgeleid om met eurocontanten te werken en informatie over de euro te verstrekken. Om de omschakeling vlot en efficiënt te laten verlopen, moeten de banken hun cliënten informeren over de organisatie van de omschakeling en de diensten die zij aanbieden. In de eerste dagen van januari moeten de banken klaar zijn om hun capaciteiten aan te passen aan het aantal cliënten dat de kantoren bezoekt (er moet een toename met maximaal 50% van het aantal bezoekers worden verwacht).

Vanaf 1 januari geven alle 2 200 **geldautomaten** in Slowakije alleen nog eurobankbiljetten (voornamelijk bankbiljetten van 10 en 20 euro) uit. Een deel van de geldautomaten zal op afstand worden omgeschakeld. De rest zal manueel moeten worden aangepast. Alle 30 000

---

<sup>2</sup> Richtsnoer ECB/2008/4 van de Europese Centrale Bank van 19 juni 2008 tot wijziging van Richtsnoer ECB/2006/9 inzake bepaalde voorbereidingen voor de omschakeling naar de chartale euro en inzake bevoorrading vooraf en verdere bevoorrading vooraf met eurobankbiljetten en -muntstukken buiten het eurogebied.

betaalterminals zouden vanaf €dag in euro moeten kunnen werken. Slowaakse burgers gebruiken hun bankkaarten vooral voor het opnemen van geld uit automaten. Nu worden zij door de overheid en de banken aangemoedigd om deze tijdens de overgangperiode ook voor betalingen te gebruiken.

Om **valsemunterij van euro's tegen te gaan**, heeft Slowakije bij het ministerie van Binnenlandse Zaken een nationaal centraal bureau en bij de NBS twee nationale analysecentra (een voor bankbiljetten en een voor munten) gevestigd. De NBS, commerciële banken, grote ondernemingen en instellingen die met contanten omgaan, hebben de nodige apparatuur besteld om de echtheid van eurobiljetten te kunnen controleren. De informatiebrochures die in het kader van de nationale voorlichtingscampagne aan het publiek zijn uitgedeeld, bevatten ook informatie over de veiligheidskenmerken van eurocontanten.

- **De financiële sector in Slowakije staat al ver met zijn voorbereidingen op de komst van de euro. De productie en distributie van euromuntstukken moeten snel vooruitgaan om de streefdata te halen voor bevoorrading vooraf van banken en bedrijven.**
- **De verkoop van minikits moet zorgvuldig worden gemonitord en het aanleggen van extra voorraden moet worden overwogen.**
- **De banken bereiden zich intensief voor op de komst van de euro: ze moeten ervoor zorgen dat zowel hun bedrijfs- als particuliere klanten op de hoogte zijn van de producten en diensten die zij aanbieden en bekend zijn met het tijdschema voor de omschakelingsoperatie. Zij moeten zich ook zorgvuldig voorbereiden op een veel groter aantal bezoekers in hun kantoren tijdens de eerste dagen van januari.**

## 2.2. Voorbereiding van de bedrijven

De enquête voor de Flash Eurobarometer die in juni 2008 onder Slowaakse ondernemers is gehouden<sup>3</sup>, wees uit dat de meeste bedrijven geruime tijd van tevoren met de voorbereiding van de omschakeling gestart waren. Zo'n 80% van de bedrijven is meer dan 6 maanden vóór €dag met de praktische voorbereiding gestart. Tegelijk zeiden heel wat bedrijven dat zij behoefte hadden aan basisinformatie over de omschakeling. Meer dan 70% van de bedrijven wilde betere informatie over de omrekeningsregels, onder meer ook over de regels voor het afronden van prijzen, en bijna 58% wilde meer informatie over de dubbele prijsaanduiding. Door dat gebrek aan informatie werden relatief veel fouten vastgesteld tijdens de controles die door de Slowaakse handelsinspectie (SOI) zijn uitgevoerd over de toepassing van de regels voor de omschakeling. In de eerste twee weken van de periode van dubbele prijsaanduiding (24 augustus – 7 september) werden in ongeveer 45% van de gecontroleerde winkels en dienstenkantoren tekortkomingen vastgesteld (de omrekeningskoers was niet of niet correct aangegeven, de prijsaanduiding in euro ontbrak, was verkeerd berekend of afgerond, enz.). Naarmate de dag van de omschakeling nadert, gaan ondernemers actiever op zoek naar informatie en verbeteren de resultaten van de controles. Midden oktober 2008 paste 74% van de 8 200 door de SOI gecontroleerde bedrijven de omschakelingsregels correct toe. Behalve controles uitvoeren geven de inspecteurs van de SOI ook uitleg over de regels voor de omschakeling en delen zij het informatiemateriaal uit. Daardoor worden heel wat van de vastgestelde tekortkomingen bij de controle zelf gecorrigeerd. Bijzondere aandacht gaat uit naar kleine en middelgrote ondernemingen en bedrijven in afgelegen gebieden.

---

<sup>3</sup> Flash Eurobarometer 240 van juni 2008.

Het nationaal agentschap voor de ontwikkeling van het mkb (NADSME) merkt een groeiende belangstelling in zijn informatiesessies over de euro. De reeks sessies in het najaar werd drukker bijgewoond dan de reeks in juni 2008. In 18 Slowaakse steden werden sessies georganiseerd over alle belangrijke aspecten van de omschakeling. Ondernemers kunnen ook informatie vinden op de websites van NADSME en het ministerie van Economische Zaken, in het daaraan gewijde deel van de nationale eurowebsite [www.euromena.sk](http://www.euromena.sk) en in de brochures van NADSME en de NBS.

Sommige bedrijven die tot het allerlaatste moment met de voorbereidingen gewacht hebben kunnen problemen ondervinden bij het aanpassen van computersystemen en kasregisters. Veel informaticabedrijven hebben laten weten dat zij tot het einde van het jaar volgeboekt zijn. Volgens de Slowaakse regels voor de omschakeling mogen de kosten van de omschakeling niet in de prijzen worden doorberekend.

Op €dag mogen handelaren alleen eurocontanten als wisselgeld gebruiken. Daarom moeten passende maatregelen worden genomen om het werk van kassapersoneel te vergemakkelijken en wachttijden aan de kassa's te verminderen (bv. kassapersoneel vertrouwd maken met de nieuwe munt en hun afzonderlijke opbergdozen bezorgen voor kronen en euro's, informatiebalies opstellen in grote winkels om vragen van klanten te beantwoorden, tijdelijk personeel aanwerven om in supermarkten boodschappen in tassen te stoppen, enz.). Handelaren moeten in voldoende ruimte voorzien om kronen op te slaan en het vervoer van contanten naar banken te plannen.

- **De autoriteiten moeten ervoor zorgen dat alle bedrijven voldoende voorgelicht worden over de omschakeling en daarbij voldoende ondersteuning krijgen.**
- **De voortgang van de voorbereidingen van het mkb moet geregeld worden gemonitord. De nieuwe geplande enquête over de voorbereidingen van het mkb zal een betere kijk op de stand van zaken opleveren.**

### **2.3. Voorbereidingen van de overheidsdiensten**

Op 24 september 2008 heeft de regering van Slowakije de derde versie van het nationaal plan voor de invoering van de euro aangenomen, met daarin de datum waarop de derogatie van Slowakije wordt opgeheven alsook de definitief vastgelegde omrekeningskoers.

De aanpassing van wetgeving die nodig is voor de omschakeling verloopt volgens het tijdschema van het nationaal plan. De meeste officiële formulieren zijn al aan de euro aangepast en gepubliceerd op de websites of in publicaties van de bevoegde instellingen. Administratieve organen zijn op de begindatum van de verplichte dubbele prijsaanduiding (24 augustus) alle geldbedragen in zowel Slowaakse kroon als euro beginnen aan te duiden. Alle aan burgers betaalbare bedragen werden naar boven afgerond en alle vergoedingen en kosten naar beneden. Alle gepensioneerden hebben een berekening van hun pensioen in euro gekregen samen met de nodige informatie over de omschakeling in het socialezekerheidsstelsel.

Het ministerie van Financiën heeft drie monitoringrondes gehouden om na te gaan hoe het stond met de aanpassing van de informatiesystemen. In de derde ronde werden 654 overheidsorganen gemonitord (bv. ministeries en andere centrale administratieve organen, regionale administratieve organen, diensten van steden en gemeenten). Op 30 augustus 2008 paste 97% van de gecontroleerde organen de dubbele prijsaanduiding toe en had bijna 84% de compatibiliteit van hun computersystemen met de euro al getoetst. Maar liefst 94% van de overheidsdiensten verwacht geen grote problemen met de omschakeling. In 6% van de bevraagde overheidsdiensten, met name in kleine steden en gemeenten, werden

tekortkomingen vastgesteld. Om alle computersystemen tijdig klaar te krijgen, zijn de correctiemechanismen ingeschakeld.

De Slowaakse Post zal een belangrijke rol spelen in de distributie van eurocontanten aan het publiek en is nu haar voorbereidingen aan het afronden. De meeste van haar computersystemen zijn al aangepast en uitgetest. De Post zal vanaf december 2008 eurominikits te koop aanbieden en vanaf januari 2009 pensioenen en uitkeringen in euro uitbetalen. Het personeel van de Post zal in de praktijk een belangrijke informatiebron zijn voor gepensioneerden en andere kwetsbare bevolkingsgroepen. De Post heeft dan ook een intensieve informatiecampagne opgezet en verschillende opleidingsreeksen voor haar personeel georganiseerd.

De ministeries en andere centrale administratieve organen hebben voor informatiemateriaal en opleidingen gezorgd voor het personeel van hun kantoren en instellingen die onder hun verantwoordelijkheid vallen. Hierbij ging bijzondere aandacht uit naar personeelsleden die in direct contact staan met het publiek. De Slowaakse vereniging van steden en gemeenten heeft met betrekking tot de omschakeling twee handboeken opgesteld ten behoeve van de steden en gemeenten en heeft voor haar leden verschillende informatiesessies georganiseerd over onderwerpen in dat verband (voorbereiding van lokale begrotingen in euro, oprichting van euroteams, omschakeling van computersystemen, enz.). De vereniging verwacht geen grote problemen bij de omschakeling van lokale overheden.

**De afgelopen maanden zijn de voorbereidingen van de Slowaakse overheid op de komst van de euro goed gevorderd. Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de administratieve organen waar de tekortkomingen zijn vastgesteld vóór €dag klaar zijn met de aanpassing en het uittesten van hun computersystemen. Zo nodig moeten steden en gemeenten worden ondersteund.**

#### **2.4. Voorkomen dat misbruiken ontstaan en burgers een vals beeld krijgen van de prijsontwikkeling**

De afgelopen maanden hebben de Slowaakse overheden een reeks maatregelen getroffen om bij te dragen aan de prijsstabiliteit en het consumentenvertrouwen in de overgangperiode.

De gevolmachtigde van de regering voor de euro en de vereniging van Slowaakse ondernemers hebben samen een **ethische code** ontwikkeld die ondertekenaars verplicht te voldoen aan de regels voor de omschakeling, deze niet in hun eigen belang te misbruiken en actief informatie te verstrekken aan hun klanten, zakenpartners en personeel. Het logo van de code is momenteel al op zo'n 16 000 plaatsen te zien: winkels, dienstenkantoren, lokale en regionale overheidsorganen. Het is in een speciale tv-commercial aan het publiek voorgesteld. Burgers kunnen bij het kantoor van de gevolmachtigde klacht indienen tegen tekortkomingen van ondertekenaars. Het kantoor onderzoekt de klachten en vraagt om correcties. Ondertekenaars die inbreuk plegen op de code kunnen de sticker verliezen en op de zwarte lijst van de vereniging van Slowaakse consumenten worden geplaatst.

De verplichte **dubbele prijsaanduiding** in Slowaakse kroon en euro is op 24 augustus 2008 ingegaan en zal nog tot 1 januari 2010 duren. De naleving ervan wordt zorgvuldig gemonitord door de **Slowaakse handelsinspectie**, die dagelijks winkels en dienstenkantoren controleert. In november heeft de SOI 60 extra inspecteurs gekregen dankzij de steun van de Commissie in het kader van de subsidieovereenkomst. Van 24 augustus tot 31 oktober heeft de SOI 10 920 verkooppunten, 494 685 etiketten van goederenprijzen en 49 089 dienstenprijzen gecontroleerd. In de laatste zeven dagen van die periode voldeed 85% van de winkels en dienstenkantoren aan alle omschakelingsregels (vergeleken met 72% in de laatste week van

augustus). Bijna alle prijzen waren in Slowaakse kroon en euro aangeduid. Het aantal goederenprijzen dat foutief in euro was omgerekend daalde tot 2,78%. In de dienstensector was 6,7% van de prijzen foutief berekend of afgerond. De resultaten van de controles zijn gaandeweg sterk aan het verbeteren. Met de hulp van de controleurs worden veel tekortkomingen al bij de controle gecorrigeerd. Voor aanpassingen die meer tijd vragen geven de inspecteurs een termijn van enkele dagen. Als de correctie uitblijft, wordt een waarschuwing gegeven en uiteindelijk een inbreukprocedure gestart (op 31 oktober waren 13 inbreukprocedures begonnen). Ernstige inbreuken op de omschakelingsregels kunnen met een boete tot 60 000 euro worden bestraft.

Naast controles op eigen initiatief voert de SOI ook **gerichte controles uit naar aanleiding van klachten van burgers** over foutieve toepassingen van de regels inzake dubbele prijsaanduiding of abnormale prijsverhogingen. Op 31 oktober had de SOI 84 klachten van burgers ontvangen over ontbrekende dubbele prijsaanduidingen op prijsetiketten en folders, foutieve prijsberekeningen in euro of ontbrekende omrekeningskoersen en 42 klachten over prijsverhogingen. Van de 77 onderzochte klachten bleek maar 35% gerechtvaardigd te zijn (prijzen waren verkeerd omgerekend of de dubbele prijsaanduiding ontbrak). De handelaren werden verzocht de tekortkomingen snel te corrigeren. Ook zijn alle klachten over prijsverhogingen zorgvuldig onderzocht: de prijsveranderingen werden vergeleken met langetermijntendensen, prijzen voor hetzelfde product in andere winkels en in een ruimere context (bv. de geldende prijzen voor grondstoffen en onderdelen, ontwikkelingen op de wereldmarkten). Op grond van het onderzoek werd besloten dat de klachten ongerechtvaardigd waren. Als de SOI tot het besluit komt dat prijzen abnormaal gestegen zijn, zal het de handelaren verzoeken hun prijzen te herzien. De recent aangenomen wijziging van het strafwetboek bepaalt dat een handelaar die misbruik maakt van de omschakeling als laatste maatregel een gevangenisstraf kan krijgen. Deze sanctie is vooral preventief.

Ter aanvulling van de SOI-controles heeft de **vereniging van Slowaakse consumenten** een prijsmonitoringsysteem opgezet. In ongeveer 350 winkels worden de prijzen van een selectie van producten door inspecteurs-vrijwilligers gemonitord en wordt hun ontwikkeling in de tijd geanalyseerd. Deze vaste monitoring wordt aangevuld met willekeurige controles en onderzoeken naar aanleiding van klachten van burgers. Als een ongewone prijsstijging wordt vastgesteld, onderzoeken vrijwillige inspecteurs wat daarvoor de redenen zijn. Als een handelaar of dienstverlener geen relevante verklaring kan geven voor de prijsstijging en weigert op zijn stappen terug te keren, maakt de vereniging de naam van de winkel bekend door deze op te nemen in een zwarte lijst op haar website. De op de zwarte lijst geplaatste winkels en dienstverleners zullen onder toezicht staan van de SOI en de brancheorganisaties waartoe ze behoren. Zij die de ethische code ondertekend hebben, verliezen het recht om het logo te gebruiken. De zwarte lijst wordt ook dagelijks in de media gevolgd.

De **officiële statistische prijzenmonitoring** in de overgangperiode wordt verzorgd door het bureau voor de statistiek van Slowakije, dat van 1 augustus 2008 tot 30 juni 2009 om de tien dagen de prijzen van 196 courante producten zal monitoren. Midden oktober 2008 waren de prijzen van de controleselectie goederen en diensten in vergelijking met begin augustus gedaald of lichtjes gestegen. De prijsstijging voor diensten en vlees werd tenietgedaan door prijsdaling voor olieproducten, seizoensvruchten en -groenten.

De prijsontwikkelingen in alle sectoren van de economie worden geregeld onderzocht door de **raad voor de prijzen**, een speciaal orgaan dat door de regering is opgericht. De raad wordt voorgezeten door de voorzitter van de Slowaakse kamer van koophandel en is samengesteld uit verschillende ministers en andere vertegenwoordigers van openbare en particuliere sectoren. Als de raad tot het besluit komt dat de prijzen in een bepaalde sector abnormaal



gestegen zijn, zal hij de voor die sector bevoegde minister (d.i. de minister van Landbouw voor prijzen van voedingsmiddelen) om een uitvoerige analyse van de situatie vragen. Als de analyse tot de conclusie leidt dat de prijsstijging van speculatieve aard was, moet de minister corrigerende maatregelen voorstellen en de uitvoering daarvan op geregelde tijdstippen controleren. Als de toegepaste maatregelen ontoereikend blijken, kan de raad de regering een prijszetting voorstellen voor bepaalde goederen en diensten. Sinds in september 2008 een wijziging van Besluit 18/1996 inzake prijzen is aangenomen, kan de overheid in alle sectoren van de economie tot prijszettingen overgaan. Momenteel worden de prijsontwikkelingen voor tandheelkunde, parkeren en autorijlessen door de bevoegde ministeries onderzocht.

- **Slowakije heeft een breed pakket maatregelen inzake consumentenbescherming getroffen. Het is belangrijk dat aan burgers en bedrijven wordt uitgelegd wat daarvan de bedoeling is en wat deze maatregelen inhouden. De contactnummers voor consumentenklachten moeten bij een breed publiek geadverteerd worden.**
- **De vrijwillige verbintenis in het kader van de ethische code om de regels voor de omschakeling na te leven moeten door de overheden en de ondertekenaars zelf nog beter bekend worden gemaakt. Dat moet bijdragen aan het consumentenvertrouwen.**
- **Er moet vooral voor worden gezorgd dat de controleorganen over voldoende middelen beschikken om in het hele land te controleren of aan de regels voor de omschakeling wordt voldaan. Er moet bijzondere aandacht uitgaan naar prijsontwikkelingen aan het einde van de periode van dubbele prijsaanduiding en na het verstrijken van de ethische code, alsook in sectoren waar bij de eerdere omschakelingen frequent onregelmatigheden zijn vastgesteld.**
- **Er moet worden vermeden dat normale prijsaanpassingen in verband met veranderende productiekosten door overheidsmaatregelen worden uitgesteld. Als prijssignalen door prijszettingen van de overheid zouden worden verstoord, zou dat onvermijdelijk leiden tot grotere prijsaanpassingen in de toekomst.**

## 2.5. Voorlichting en publieke opinie

In Slowakije draait de voorlichtingscampagne over de euro op volle toeren. De regering heeft een communicatiebureau aangesteld om een mediacampagne op de sporen te zetten. In de tv-spots wordt vooral ingegaan op de praktische aspecten van de omschakeling: de omrekeningskoers, de dubbele prijsaanduiding, de voorwaarden voor de omruiling van contanten, de ethische code en maatregelen tegen het oppotten van geld. In aanvulling daarop is 100 dagen vóór €-dag een mediacampagne gelanceerd met korte tv-spots na het avondjournaal, waarin bekende Slowaakse figuren de voordelen van de euro uitleggen en experts antwoorden op veelgestelde vragen over de omschakeling. Bovendien wordt door een "euromobiel" over het hele land informatie over de euro verspreid bij kwetsbare groepen en op het platteland. Om 100 dagen tot de komst van de euro te vieren, is in acht regiohoofdplaatsen gelijktijdig een evenement georganiseerd, dat door ongeveer 35 000 personen is bijgewoond. Aan de voorgevel van het NBS-gebouw in Bratislava hangt een reusachtige afbeelding van een euromuntstuk op het grootste bord dat ooit in Slowakije te zien is geweest. In acht regionale kantoren van de NBS zijn kleinere kopieën ervan opgehangen.

Daarnaast is er ook sprake van voorlichtingsactiviteiten die worden gecoördineerd door de Nationale Bank van Slowakije, het ministerie van Financiën en andere overheidsorganen. De Slowaakse overheden hebben sinds de zomer geregeld persconferenties gehouden, waardoor de pers goed geïnformeerd en over het algemeen positief ingesteld is.

In het kader van de partnerschapsovereenkomst die de Slowaakse overheden en de Europese Commissie op 7 december 2007 hebben gesloten, heeft een aantal gezamenlijke communicatieactiviteiten plaatsgevonden: een rondreizende eurotentoonstelling, een euroconferentie in september 2008, informatiesessies voor journalisten, een enquête en opiniepeilingen. De Commissie heeft de Slowaakse overheden ook van publicaties en promotiemateriaal voorzien.

Beide partijen ondertekenden twee subsidieovereenkomsten in het kader van de partnerschapsovereenkomst. De Commissie cofinanciert extra voorlichtingspersoneel, de nationale eurowebsite en telefoonlijn, advertentieruimte in de elektronische media, extra personeel voor de SOI, campagnes gericht op de scholen en de Romaminderheid en directe mailings met een eurorekenmachine en informatiefolders aan huishoudens (deze informatiepakketten zijn in november naar alle Slowaakse huishoudens verstuurd).

De Europese Centrale Bank (ECB) werkt ook samen met de NBS om het publiek (en ook degenen die professioneel met contanten omgaan) vertrouwd te maken met de omschakeling op eurocontanten en de uiterlijke en veiligheidsaspecten van eurobankbiljetten en -muntstukken. Alle voorlichtingsactiviteiten zijn van het "€ Ons geld"-logo van de ECB voorzien. Voor meer specifieke doelgroepen (banken, politie, enz.) zijn meer technische opleidingsinstrumenten ontwikkeld. De ECB heeft voor Slowakije meer dan zeven miljoen exemplaren van diverse publicaties geproduceerd. In december worden de informatiebrochures en omrekeningskaarten van de ECB naar alle huishoudens gestuurd.

Uit de resultaten van de recente Eurobarometer in Slowakije<sup>4</sup> blijkt het effect van de geïntensiveerde campagne op het zelfbeoordeelde kennisniveau: 80% van de burgers vindt dat zij tamelijk goed of zeer goed op de hoogte zijn, wat een verbetering is met 15 procentpunten (pp) ten opzichte van het voorjaar van 2008. Uit de enquête blijkt dat de steun voor de euro weer toeneemt: de trend van het voorjaar 2008 is omgebogen. Meer mensen zijn tamelijk of zeer tevreden over de komst van de euro (57%, + 5pp sinds het voorjaar<sup>5</sup>), terwijl slechts 35% tamelijk of zeer ontevreden is (-8pp). Meer dan de helft van de Slowaken denkt dat de euro positief zal zijn voor hun land en voor henzelf.

De angst voor prijsstijgingen bij de omschakeling blijft een ernstig punt van zorg voor bijna 65% van de burgers, wat ongeveer 11pp lager is dan in het voorjaar van 2008. De voorlichtingscampagne lijkt dus zijn vruchten af te werpen. Aan de andere kant denkt slechts 39,5% (-7pp) dat de euro in de toekomst voor lagere inflatie zal zorgen, wat waarschijnlijk te maken heeft met de huidige onzekere toestand op wereldniveau.

**De laatste fase van de voorlichtingscampagne in Slowakije moet een antwoord bieden op de resterende zorgpunten over de euro en het consumentenvertrouwen vergroten. Om de hardnekkige angst voor prijsstijgingen in de overgangperiode te kunnen overwinnen, moeten burgers voortdurend informatie krijgen over de resultaten van de prijsmonitoring en andere controles.**

---

<sup>4</sup> Flash Eurobarometer 249 van oktober 2008.

<sup>5</sup> Flash Eurobarometer 237 van mei 2008.